

In deze merkwaardige tijd ontvangt u hierbij [LINK](#) (zie hierna) en het programmaboekje met verbindende teksten, liedteksten en vertalingen, zodat we desgewenst de Adventstijd 2021, anders dan anders, toch in muziek en tekst verbonden kunnen zijn.

Online Livestream Advent Jubilee Kavóca2021

Uitgezonden via Algemene URL

(hier kan iedereen met een computer of telefoon op inloggen)

<https://onlineevents.luimesav.nl/adventjubileekavoca2021>

Wellicht blijft de livestream nog wat langer online staan, als zaterdag kijken u niet past.

* 19.45u Harp

* 20.00u Intrada (trompet)

Opening

Blazhen Mush - A. Archangelski (*a-capella*)

Christ you are Light - J. Berthier

Lector

God bless us everyone - A. Silvestri en G. Ballard

Ave Maria - W.A. Mozart (*vrouwenkoor, canon*) (*a-capella*)

Hail blessed Virgin Mary - Ch. Wood (*a-capella*)

Lector

Flößt mein Heiland (Echo-aria Heleen Keizer, Els Bosch) - J.S. Bach

(Weihnachtsor, BWV 248)

Nun mögt iht stolzen Feinde schrecken (Chris Postuma) - J.S. Bach (Weihnachtsor BWV 248)

Ehre sei dir Gott gesungen - J.S. Bach (Weihnachtsoratorium, BWV 248)

Lector

Intrada (trompet)

O come, o come Emmanuel (Lucie Tromp en koor) - Plain song 7e eeuw/arr. P. Leddington-Wright

Lector

I wonder as I wander (Lucie Tromp en koor) - arr. J. Rutter (*a-capella*)

Ave Verum (Yvonne Boerdam en Lucie Tromp) - K. Jenkins (Stabat Mater)

Lector

Hou vol, hou vast (Noa Groen, Nienke ten Hove en Dani Zwiers) - Bløf/ Suzan en Freek

Lux Aurumque (koor en Heleen Keizer en Els Bosch) - E. Whitacre (*a-capella*)

Lector

Intrada (trompet)

A Child is born in Bethlehem (Noa, Nienke, Heleen, Els & koor1en2) - S. Scheidt/arr. D. Willcocks (*a-capella*)

A great and mighty Wonder - M. Praetorius/arr. J Whitbourn (*a-capella*) (*mel.: Es ist ein Ros'entsprungen*)

Jesus Christ, the apple Tree - Elisabeth Poston (*a-capella*)

Wo ist der neugeborne König der Juden - J.S. Bach (Weihnachtsoratorium, BWV 248)

(Recitatief: Chris Postuma; solo: Lucie Tromp en koor)

Dein Glanz al Finsternis verzehrt - J.S. Bach (Weihnachtsoratorium, BWV 248)

Lector

Sing unto God! - G.F. Händel (Judas Maccabaus)

Mirabile Dictu - Sasha Johnson Manning (Manchester Carols)

Rejoice and be merry - J. Rutter

When in our music God is glorified - C.V. Stanford/arr. Mary McDonald

Sluiting

God bless us everyone - A. Silvestri en G. Ballard (*encore*)

INSTRUMENTAAL VOORPROGRAMMA 19.45u Harp

20.00u Intrada (trompet) kort

Opening - Wim Scheltens

Van harte welkom mag ik u heten in deze monumentale Buitenkerk in Kampen
FIJN dat u bent **gekómen** !!

Normaal klinken deze woorden als een cliché...

maar vandaag klinken ze betekenisvol...

Door de beperkende maatregelen wordt het nu royaal mogelijk gemaakt om deze avond **ook thuis** live mee te beleven via online livestream.

Daarom heten wij vanuit de kerk u als kijker thuis, nu of later ook van harte welkom.

We zijn dankbaar vanavond samen met u Kavóca's 25 jarig jubileum te mogen vieren.

Een bijzonder woord van welkom aan:

- Wethouder van cultuur, Irma van der Sloot

Voor aanvang enkele praktische mededelingen:

- wilt u checken of uw mobile telefoon op stil staat?
- liever geen applaus tijdens het concert, dan vóór het slotwoord; dit i.v.m. het in elkaar overlopen van het programma
- voel u vrij ook op uw zitplaats uw mondkapje te dragen.

We nemen u graag mee in het programma, dóór de muziek en teksten heen.

Wegens veiligheid voor ieders gezondheid, kunnen we u niet meenemen in samenzangen met koor. We vragen hiervoor uw begrip en we zien uit naar de tijd wanneer dit wèl weer zou mogen. Het thema van vanavond is: **Advent Jubilee!**,

In muziek en tekst raken en geraakt worden. In deze opmaat voor Advent verwachten we Immanuël, God met-ons, met allen van Oost en West.

* Woorden van Jezus (Mattheus 23: 39): 'Ik verzeker jullie, vanaf nú zullen jullie Mij niet meer zien, tot de tijd dat je zult zeggen: Gezegend Hij die komt in de Naam van de Heer'. We gedenken dat de Heer al ís gekomen en aan de vooravond van Advent

I Blessings

Blazhèn Mush - A. Archangelsky (1846-1924) (naar Psalm 1)

Blazhén muzh, izhe ñe idje na sovét ñechestivih. Allilúiya.

Yáko vest Ghospód put právednihg, I put ñechestivihg pogibñet. Allilúiya.

Rabótayte Ghóspot deviso stràhom, i ràduytjisia Yemú s tré petom. Allilúiya.

Voskresñi, Ghóspodi, spasimia, Bózhe moy. Allilúiya.

Ghospódñe vijest spaséñiye, inaliudehg Tvoi hg blagoslovéñiye Tvoyé. Allilúiya.

Sláva Ottsú, i Sjinu, i Sviatómu Dúhu, Ininje, Iprisno, Ivovéjki vjeikov. Amin.

Gelukkig, wie duister gezelschap mijdt. Halleluja.

De Heer gaat mee met wie rechtvaardig is, de weg van wettelozen is heilloos.

Dient de Heer met eerbied en verblijd u. Welzalig allen die bij Hem schuilen.

Sta op Here, verlos mij, mijn God. De verlossing is van de Heer en Uw Zegen zij over Uw volk.

Ere aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, van nu en tot in eeuwigheid, Amen.

Christ you are Light (Christe Lux mundi) - **J. Berthier** (1923-1994) (*Procession*)

Christ you are Light for those who follow you,
you come to bring to all the Light of life.

Christus U bent het Licht voor allen die U volgen,
U komt om allen het Levenslicht te brengen!

Na deze muzikale afstemming binnen een eeuwenlange liturgische en muziekhistorische traditie, verplaatsen we ons muzikaal naar de tegenwoordige tijd.

We vieren het lustrum van Kavóca en vieren ons leven met het feestelijke en uitnodigende 'God bless us everyone'. Kom bijéén, in de geest van Kerst!

We tellen onze zegeningen dat het ons vandaag gegeven is bijeen te kómen in deze merkwaardige tijd. Begeleid door **zegeningen van boven** mogen we op weg gaan in deze aanlooperperiode naar Kerst. Want u mag het weten: kerstklokken klinken uitnodigend!

God Bless Us Everyone - A. Silvestri (b. 1950) (*'A Christmas Carol*)

Come together, one and all
in the Christmas spirit.

Gifts abound here great and small
joyously we feel it.

**Blessings sent us from above
guide us on our way.**

We raise our voice as we rejoice
bow our head and pray.

A miracle has just begun.

God bless us everyone!

To the voices no one hears
we have come to find you,
with your laughter and your tears
goodness, hope and virtue.

Father, mother, daughter, son
each a treasure be

one candle's light dispels the night.

Now our eyes can see
burning brighter than the sun .

God bless us everyone!

A miracle has just begun.

God bless us everyone!

Come together one and all
in the Christma spirit.

Gifts abound here great and small
joyously we feel it

Father, mother, daughter, son

each a treasure be

one candle's light dispels the night.

Now our eyes can see
burning brighter than the sun .

God bless us everyone!

A miracle has just begun.

God bless us everyone!

*Kom samen, iedereen
in de Kerstsfeer.*

*Geschenken in overvloed, groot en klein
vrolijk kijken we er naar uit.*

***Zegeningen ons van Boven gezonden
wijzen ons de weg.***

*Wij verheffen onze stem met blijdschap
buigen ons hoofd en bidden.*

Een wonder heeft zich voorgedaan.

God zegen(e) ons allen!

Aan de stem die niemand hoort

wij hebben je gevonden

*met jouw blijdschap en jouw verdriet
goedheid, hoop en deugd.*

Vader, moeder, dochter, zoon

ieder een kostbare schat

het licht van één kaars verdrijft de nacht.

Nu stralen onze ogen

meer helderder dan de zon.

God zegen(e) ons allen!

een Wonder heeft zich voorgedaan.

God zegen(e) ons allen!

Kom bijéén, iedereen

in de geest van Kerst.

*Geschenken in overvloed, groot en klein
vrolijk kijken we er naar uit.*

Vader, moeder, dochter, zoon

ieder een kostbare schat

het licht van één kaars verdrijft de nacht.

Nu stralen onze ogen

meer helderder dan de zon.

God zegen(e) ons allen!

Een wonder heeft zich voorgedaan.

God zegen(e) ons allen!

II Mystery

Laten we stil worden om het mysterie te proeven van wat Maria is overkomen.

Och, hoe zij reageert op de boodschap die Gabriël haar bracht is indrukwekkend: Mij geschiede naar uw woord!
Ze bedacht zich niet, ze gaf zich. Dat is kenmerkend voor Maria. Overigens: dat kan ook voor ons zo zijn, dat we ons geven. Bij haar bezoek aan haar nicht Elisabeth laat Maria zó'n LOFLIED horen, dat ze ook aan ons laat merken, dat zij vol overtuiging heeft gezegd, net als Hannah en Samuël: 'Spreek Heer, ik begrijp het niet, maar ik geef gehoor aan uw oproep'. Stel je nu eens voor: wij zitten náást Maria en horen Gabriël en ook Elisabeth zeggen:

Ave Maria - W.A. Mozart (1756-1791) (*vrouwenkoor, canon*) (*a-cappella*)

Ave Maria *Wees gegroet Maria.*

Hail blessed virgin Mary - Ch. Wood (1866-1926) (*Trad. Italian Carol*) (*a-cappella*)

Hail! Blessed Virgin Mary! *Gegroet! Gezegende maagd Maria!*
For so, when he did meet thee *zo sprak aartsengel Gabriël,*
spake mighty Gabriel. *toen hij Maria bezocht.*
And thus we greet thee. *En zo groeten wij u ook.*
Come weal, come woe, *In wel en wee,*
our hymn shall never vary. *ons lied zal niet veranderen.*
Hail! Blessed Virgin Mary! *Gegroet! Gezegende maagd Maria!*

Ave! Ave Maria! *Gegroet! Gegroet Maria!*
to gladden priest and people, *tot vreugde van alle gelovigen*
the angelus shall ring *roepen de kerkklokken op tot gebed*
from every steeple, *vanuit elke toren,*
to sound his virgin birth. Alleluia! *om Zijn geboorte aan te kondigen. Halleluja!*
Ave! Ave Maria! *Gegroet! Gegroet Maria!*

Archangels chant: 'Hosanna!' *Aartsengelen zingen: 'Hosanna!'*
and: 'Holy! Holy! Holy!' *en: 'Heilig! Heilig! Heilig!'*
before the Infant born *voor het nieuwgeboren Kind*
of thee, thou lowly, *van u, u nederige maagd,*
aye maiden child of Joachim and Anna. *dochter van Joachim en Anna.*
Archangels chant Hosanna! *Aartsengelen zingen: 'Hosanna!'*

De apostel Paulus zegt in Filippenzen 4:4-7 "Verblijdt u in de Heer te allen tijde!
Wederom zal ik zeggen: Verblijdt u! Uw vriendelijkheid zij alle mensen bekend.
De Here is nabij! Weest in geen ding bezorgd, maar laten bij alles uw wensen door gebed
en smeking met dankzegging bekend worden bij God. En de vrede Gods, die alle verstand
te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus.
Ook **Paulus noemt dit drie maal** in zijn brieven: Verblijdt u te allen tijde. Ook in een tijd
waarin je niet alles begrijpt en ook als je niet begrijpen kan, waarom je je in de Heer zou
kunnen verblijden. Juist daarom is de weg van advent naar Kerst zo opzienbarend.

Flößt mein Heiland - J.S. Bach (1685-1750) (*Weihnachtsoratorium BWV 248, IV*) 'Echo-Aria' Heleen Keizer en Els Bosch

Flößt, mein Heiland, flößt dein Namen *Boezemt Uw naam, mijn Heiland,*
auch den allerkleinsten Samen *mij ook maar een spoortje*
jenes strengen Schreckens ein? *van angst in?*
Nein, du sagst ja selber nein, *Nee, U zegt immers zelf nee.*
(Nein!) *(Nee!)*
Sollt ich nun das Sterben scheuen? *Moet ik opzien tegen moeilijkheden?*
Nein, dein süßes Wort ist da! *Nee, Uw dierbare woord is daar!*
Oder sollt ich mich erfreuen? *Of moet ik mij verheugen?*
Ja, du Heiland sprichst selbst ja, *Ja, mijn Heiland, U zegt zelf ja.*
(Ja!) *(Ja!)*

Nun mögt iht stolzen Feinde schrecken - J.S. Bach (*Weihnachtsoratorium BWV 248, VI*) Chris Postuma

Nun mögt ihr stolzen Feinde schrecken;
was könnt ihr mir für Furcht erwecken?
Mein Schatz, mein Hort ist hier bei mir.
Ihr mögt euch noch so grimmig stellen,
droht nur, mich ganz und gar zu fällen,
doch seht! mein Heiland wohnt hier.

*Probeer mij maar bang te maken, o trotse vijanden,
hoe zouden jullie angst in mij kunnen wekken?
Mijn schat, mijn toeverlaat is hier bij mij.
Hoe woedend jullie ook tekeer gaan,
en dreigen mij volkomen te vernietigen,
kijk toch: mijn Heiland woont hier.*

Ehre sei dir, Gott, gesungen - J.S. Bach (1685-1750) (*openingskoor deel V Weihnachtsoratorium, BWV 248*)
Dit vijfde deel van het Weihnachtsoratorium van Johann Sebastian Bach gaat over de wijzen uit het oosten die een licht hebben gezien, naar Jeruzalem reizen en spreken met Herodes.

Ehre sei dir, Gott, gesungen,
dir sei Lob und Dank bereit'.
Dich erhebet alle Welt,
weil dir unser Wohl gefällt,
weil anheut unser aller Wunsch gelungen,
weil uns dein Segen so herrlich erfreut.

*Eer zij U, God, toegezongen,
U zij lof en dank gebracht.
De hele wereld prijst U,
omdat ons heil U ter harte gaat,
omdat heden ons aller wens is vervuld,
omdat Uw Zegen ons zo heerlijk verheugt.*

‘Ere zij God’ zo begint het Engelenkoor in de Kerstnacht op Efrata’s veld. Het zet de toon om vervolgens in alle toonaarden te klinken, al eeuwen lang. Het kerkelijk jaar helpt ons om ieder jaar weer opnieuw stil te staan bij een periode van afwachten...Advent, wat naar ons toekomt, betekent dat. Niet wat wij al hebben, maar wat we nog niet hebben! Daarom horen we het steeds weer: O kom, o kom, Gij Dageraad. “O kom, o kom, Immanuël, verlos uw volk, uw Israël, herstel het van ellende weer, zodat het looft Uw naam, o Heer. Weest blij! Weest blij! O Israël, Hij is nabij, Immanuël.”

Verlossen uit ellende – iedereen begrijpt dat dit goed is, hartverwarmend. Zou de komst van Jezus dat karakter hebben? Van herstel van het goede leven? Luister maar!

Intrada O come, o come (trompet)

O Come, o come, Emmanuel (15e eeuw) - arr. **P. Leddington Wright** (b. 1951) (*Solo 1, K 3, 6 en 7*)(*couplet 7 met descant*)
Lucie

1. O come, O come, Emmanuel
and ransom captive Israel,
that mourns in lonely exile here
until the Son of God appear:
Rejoice! Rejoice! Emmanuel
shall come to thee, O Israel.

*O kom, o kom, Immanuël
verlos Uw volk, uw Israël,
herstel het van ellende weer
zodat het looft Uw naam, o Heer
Weest blij! weest blij! o Israël
Hij is nabij, Immanuël.*

mannen

**3. O come, thou Day-spring, come and cheer,
our spirits by Thine Advent here.**

Disperse the gloomy clouds of night
and deaths dark shadows put to flight.
Rejoice! Rejoice! Emmanuel
shall come to thee, O Israel.

*O kom, o kom, gij Oriënt
en maak uw Licht (Uw komst) alom bekend.
Verjaag de nacht van nood en dood.
Wij groeten reeds Uw morgenrood.
Weest blij! weest blij! o Israël
Hij is nabij, Immanuël.*

koor

6. O come, thou Key of David, come
and open wide our heavenly home.
Make safe the way that leads on high
and close the path to misery.

*O kom, gij sleutel Davids, kom
en open ons het Heiligdom.
Dat wij betreden Uwe poort,
Jeruzalem, o vredesoord.*

Rejoice! Rejoice! Emmanuel
shall come to thee, O Israel.

*Weest blij! weest blij! o Israël
Hij is nabij, Immanuël.*

koor en descant SSA

7. O come, O come, thou Lord of Might,
Who to Thy tribes, on Sinai's height,
In ancient times didst give the Law,
in cloud, and majesty and awe.
Rejoice! Rejoice! Emmanuel
shall come to thee, O Israel.

*O kom, die onze Heerser zijt,
in wolk en vuur en majesteit,
o Adonai die spreekt met macht,
verbreek het duister van de nacht.
Weest blij! weest blij! o Israël
Hij is nabij, Immanuël.*

III Confusion

Soms voelen we ons in 'niemandsland' - als dolende in de woestijn. In ons leven is het soms ronddolen en antwoorden zoeken, zingeving zoeken. In Jeremia 31: 34 belooft God, dat men elkaar niet meer hoeft te onderwijzen met de woorden: "Leer de HEER kennen," want iedereen, van groot tot klein, kent Mij dan al – spreekt de HEER. Ik zal hun zonden vergeven en nooit meer denken aan wat ze hebben misdaan. In dat licht verschijnt de Messias als **een Verlosser en Vredestichter**. In het lied wordt zo deze gebeurtenis al wandelend en dwalend vol verwondering bezongen, een beetje mijmerend...

I wonder as I wander - arr. J. Rutter (b. 1945) t: John Niles (1892 - 1980) *Appalachian Carol*

solo: Lucie Tromp & koor

I wonder as I wander out under the sky,
how Jesus, the Saviour, did come for to die
for poor, ornerly people like you and like I.
I wonder as I wander out under the sky.

*Ik verwonder mij, als ik ronddool onder de hemel,
hoe Jezus, de Redder, Zijn leven gaf
voor arme, overgevoelige mensen zoals jij en ik.
Ik verwonder mij als ik ronddool onder de hemel.*

When Mary birthed Jesus, 'twas in a cows stall,
with wise men and farmers and shepherds and all,
but high from the heavens a star's light did fall
and the Promise of ages it then did recall.

*Toen Maria haar Kind Jezus baarde, in een stal
met wijzen en boeren en herders,
maar hoog vanuit de hemel gaf een ster licht
en de Belofte van lang geleden kwam uit.*

If Jesus had wanted for any wee thing,
a star in the sky, or a bird on the wing,
or all of God's angels in heaven for to sing,
He surely could have had it, 'cause He was the King.

*Wanneer Jezus één klein ding had gewild ....
een ster aan de hemel, of een vliegende vogel
of al Gods engelen die in de hemel zingend rond zich,
Hij had dat zeker kunnen hebben, want Hij was de Koning.*

I wonder as I wander out under the sky,
how Jesus, the Saviour, did come for to die
for poor, ornerly people like you and like I.
I wonder as I wander out under the sky.

*Ik verwonder mij, als ik ronddool onder de hemel,
hoe Jezus, de Redder, Zijn leven gaf
voor arme, overgevoelige mensen zoals jij en ik.
Ik verwonder mij als ik ronddool onder de hemel.*

* *Annunciatie - Filippo Lippi - Fresco - Dom van Spoleto*

Ave Verum - K. Jenkins (b. 1944) (*duet: Yvonne Boerdam (sopraan) en Lucie Tromp (alt)*)

Ave verum corpus, natum de Maria virgine,

Gegroet, waarachtig lichaam, geboren uit de maagd Maria,

vere passum, immolatum
in cruce pro homine.
Cujus latus perforatum fluxit aqua et sanguine.
Esto nobis praegustatum mortis in examine.
Jesu dulcis! Jesu pie, fili Mariae. Amen.

*dat werkelijk heeft geleden,
voor de mens is geofferd aan het kruis.
Uit wiens doorboorde zijde water en bloed vloeide.
Hij is ons ten voorbeeld, wanneer wij denken aan onze dood.
O lieve Jezus, Zoon van Maria, ontferm U over ons. Amen.*

In deze tijd met allerlei moderne multimedia mogelijkheden worden heilsfeiten ook herdacht in popmuziek. We kunnen denken aan 'The Passion' en 'De Beste Zangers Kerstspecial', Sela, of 'Kerst met de Zandtovenaar'. In de Adventstijd van 2021 zingen we elkaar hoop en steun toe met '**hou vol, hou vast**', wanneer we soms ronddolen in de 'maatregelen-woestijn' van onze dagen.

Hou vol, hou vast - Suzan en Freek (BLØF) (*Kavóca Young: Noa Groen, Nienke ten Hove en Dani Zwierts*)

Ik zie ook wel in dat
alles anders gaat dan hoe je het wilt,
of hoe je het had gedacht.
En ik begrijp ook best dat
jij het niet meer weet hoe het nu is
is niet wat jij verwachtte.
Dus adem in en tel tot tien of elf en verder.
Hou vol, hou vast.
Er is altijd nog m'n arm die om je heen past
en altijd nog m'n schouder die je recht houdt
al is het maar voor even.

Het is geen geheim dat
bijna iedereen vooral naar zichzelf
en niet naar een ander kijkt.
En ik begrijp ook best dat
dat natuurlijk lijkt als jij nu maar weet dat
jij nog kan bereiken,
Dus adem in en tel tot tien of elf en verder.
Hou vol, hou vast
Er is altijd nog m'n arm die om je heen past
En altijd nog m'n schouder die je recht houdt
Al is het maar voor even
Hou vol, hou vast...

* ronddolen, Boven zoekend... en vanaf de aarde naar de hemel, de sterren, het ondoordringelijke heelal kijken...

Lux Aurumque - E. Whitacre (b. 1970) (*klankschildering van het heelal*) (*bovenstem Heleen Keizer, Els Bosch*)

Lux, calida, gravisque, pura pura velut aurum
et canunt angeli molliter natum modo natum.

*Licht, warm en zwaar, puur als goud.
Engelen zingen voor het nieuwgeboren Kind.*

IV NATIVITY

Wanneer niemand het verwacht... zet God zijn plan door, lost Hij zijn belofte in. Jezus komt naar ons toe in Bethlehem, terwijl zijn ouders wonen in Nazareth. Hoe kan dat? Keizer Augustus regelt een volkstemming, waarbij iedere naar zijn geboortestad moet. En moet Jozef naar Bethlehem als nazaat van koning David. Hij gaat samen met Maria. Terwijl Augustus als keizer goddelijke macht claimt wordt hij bij Lucas in zijn verhaal getekend als een tijdsaanduiding en een schakeltje in het plan God: de **eenvoudige setting** van een stal of spelonk in Bethlehem. Zodat je weet: Gods wegen zijn even onnaspeurlijk als heilzaam. En God zal wel wegen vinden waarlangs ook uw voet kan gaan. Dit alles inspireerde velerlei componisten en vanavond klinkt dat óók door in muziek van **zowel mannelijke als van vrouwelijke componisten**.

Zo zijn er liedteksten met allerlei **metaforen**, waaronder: de appelboom, die in Engeland symbool staat voor Jezus als Levensboom en voor ons ook als Zijn kruishout, dat ons de weg baant tot nieuw Leven. *In Jesaja 11:1 staat: En er zal een rijsje voortkomen uit de tronk van Isai en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht dragen.* Isai is de vader van David en met de Davidszoon **breekt het Licht dóór: A Child is born in Bethlehem!**

Toccata – Cl. Monteverdi (trompet en pauken) (koninklijk)

A Child is born in Bethlehem - S. Scheidt (1587-1654)/arr. D Willcocks (1919-2015) (Puer natus in Bethlehem)
(Noa Groen, Nienke ten Hove, Heleen Keizer, Els Bosch en 8 stemmig koor)

A Child is Born in Bethlehem! Alleluja!
And joy is in Jerusalem, Alleluja!

*Een Kind is in Bethlehem geboren. Halleluja,
En vreugde is in Jeruzalem, Halleluja!*

Rejoice, sing high, sing low, Alleluja!
Benedicamus Domino, Alleluja!

*Verheug u, zing hoog en laag. Halleluja!
Laat ons de Heer lofzingen. Halleluja,*

To Thee, o Lord, be glory paid, Alleluja!
Thou Son of Mary, mother-maid. Alleluja!

*Aan U Heer, zij alle glorie. Halleluja, Halleluja!
U, Zoon van Maria, de maagd. Halleluja,*

To Holy Trinity give praise, Alleluja!
with Deo gratias always, Alleluja!

*Lof aan de Drie-eenheid. Halleluja!
God zij dank, voor eeuwig. Halleluja!*

* Es ist ein Ros' entsprungen. De meest bekende zetting van het lied is uit 1609 van Michael Praetorius. De melodie stamt uit 1599, uit het Speyerer Gesangbuch (Alte Catholische Geistliche Kirchengeseng auff die fürnemste Feste). Deze versie had 23 strofen. De tekstverschillen in katholieke en een protestantse versie van het lied zijn voornamelijk terug te voeren op de plaats die Maria binnen beide geloofsrichtingen inneemt. Oorspronkelijk stond de roos symbool voor Maria, zoals ook uit de oorspronkelijke tekst blijkt. Het lied verklankt de tekst van de profeet Isaias (*Jesaja*) 11:1: *En er zal een rijsje voortkomen uit de tronk van Isai en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht dragen.*

A great and mighty Wonder - M. Praetorius (1571-1621)/arr. J Whitbourn (b. 1963) Es ist ein Ros' entsprungen (1599)

A great and mighty Wonder,
a full and holy cure!
The Virgin bears the Infant
with virgin-honour pure.

*Een groot en machtig wonder,
een heel en heilig herstel
De maagd baart het Kind
in zuivere maagdelijkheid*

Refrain:

Refrein:

Repeat the hymn again:
'To God on high be glory,
and peace on earth to men!'

*Herhaal het lied (de lofzang):
Ere zij God in de hoge
en vrede op aarde voor de mensen!'*

The Word becomes incarnate,
and yet remains on high;
and cherubim sing anthems

*Het Woord wordt vlees
en blijft toch verheven
Engelen zingen liederen*

to shepherds from the sky. (Refrain)

While thus they sing your Monarch,
those bright angelic bands.
Rejoice, ye vales and mountains,
ye oceans, clap your hands. (Refrain)

Since all He comes to ransom,
by all be he adored,
the Infant born in Bethl'em,
the Saviour and the Lord. (Refrain)

vanuit de hemel voor de herders. (refrein)

Terwijl zo de menigte engelen
zingt voor je Koning
Verheug je, bergen en dalen!
Zeeën, klap in je handen! (refrein)
(Ps 96:11, Jesaja 55:12, Ps 98:7)
Hij komt iedereen vrijkopen (jubel)
laat iedereen Hem daarom aanbidden
het Kind geboren in Bethlehem
de Redder en de Heer. (refrein)

* Het lied Jesus Christ, the Apple Tree kan een toespeling zijn op zowel de appelboom in Hooglied 2:3, die is geïnterpreteerd als een metafoor die Jezus voorstelt, als beschrijving van Zijn leven als een levensboom in Lukas 13:18-19 en elders in het Nieuwe Testament inclusief Openbaring 22:1-2 en binnen het Oude Testament in Genesis: de boom des levens en de boom van Goed en kwaad. Voor ons staat de appelboom symbool voor Jezus als Levensboom en voor Zijn kruishout dat ons de weg baant tot nieuw Leven.

Jesus Christ, the Apple Tree - Elisabeth Poston (1905-1987)

The Tree of Life my soul hath seen,
laden with fruit and always green.
The trees of nature fruitless be
compared with Christ, the Apple Tree.

His beauty doth all things excel.
By faith I know, but ne'er can tell:
the Glory which I now can see
in Jesus Christ, the Apple Tree.

For happiness I long have sought
and pleasure dearly I have bought.
I missed of all, but now I see
't is found in Christ, the Apple Tree.

I'm weary with my former toil,
here I will sit and rest awhile:
under the shadow I will be
of Jesus Christ, the Apple Tree.

This fruit doth make my soul to thrive,
it keeps my dying faith alive.
Which makes my soul in haste to be
with Jesus Christ, the Apple Tree.

Mijn ziel heeft de Levensboom gezien
beladen met fruit en altijd groen.
De bomen in de natuur zijn zonder vrucht
in vergelijking met Christus, de Levensboom.

Zijn schoonheid overtreft alle dingen.
Door geloof weet ik het, maar uitleggen kan ik het niet:
de Heerlijkheid die ik nu kan zien
in Jezus Christus, de Levensboom.

Naar geluk heb ik lang gezocht
en genot heb ik duur gekocht.
Ik miste van alles, maar nu zie ik
dat het te vinden is in Christus, de Levensboom.

Moe ben ik van al mijn werk,
hier zal ik gaan zitten en een poosje rusten:
in de schaduw
van Jezus Christus, de Levensboom.

Deze vrucht maakt dat mijn ziel gedijt,
het houdt mijn afnemende geloof in leven.
En maakt dat mijn ziel haast heeft
om bij Jezus Christus te zijn, de Levensboom.

** De wijzen uit het oosten afgebeeld als Perzen
6e-eeuws Byzantijns mozaïek, Basiliek van Sant'Apollinare Nuovo, Ravenna.*

Wo ist der neugeborne König der Jüden?- J.S. Bach (1685-1750) (Weihnachtsoratorium, BWV 248) Recitatief (Evangelist)

Da Jesus geboren war zu Bethlehem
im jüdischen Lande zur Zeit des Königes Herodis,

Toen Jezus geboren was in Bethlehem
in Judea in de tijd van koning Herodes,

siehe, da kamen die Weisen
vom Morgenlande gen Jerusalem und sprachen:

Koor en Alt

»Wo ist der neugeborne König der Jüden?«
(Alt)Sucht ihn in meiner Brust,
hier wohnt er, mir und ihm zur Lust!
»Wir haben seinen Stern gesehen im Morgenlande
und sind kommen, ihn anzubeten.«
(Alt)Wohl euch, die ihr dies Licht gesehen,
es ist zu eurem Heil geschehen!
Mein Heiland, du, du bist das Licht,
das auch den Heiden scheinen sollen,
und sie, sie kennen dich noch nicht,
als sie dich schon verehren wollen.
Wie hell, wie klar muß nicht dein Schein,
geliebter Jesu, sein!

Koraal

Dein Glanz all Finsternis verzehrt,
die trübe Nacht in Licht verkehrt.
Leit uns auf deinen Wegen,
daß dein Gesicht
und herrlichs Licht
wir ewig schauen mögen!

*zie, toen kwamen de wijzen
uit het Oosten naar Jeruzalem en zij spraken:*

*»Waar is de pasgeborene koning der Joden?«
Zoek hem in mijn hart,
hier woont hij, tot vreugde van mij en van Hem!
»Wij hebben Zijn ster gezien in het Oosten
en zijn gekomen om Hem te aanbidden.«
Jullie die dat Licht hebben gezien,
het is tot jullie heil verschenen!
Mijn Heiland, U, U bent het Licht
dat ook voor de heidenen zal schijnen,
en zij, zij kennen U nog niet
terwijl ze U al willen vereren.
Hoe licht, hoe helder, geliefde Jezus,
moet Uw schijnsel dan wel niet zijn!*

*Uw glans slokt alle duisternis op,
de sombere nacht verandert in licht.
Leid ons op Uw wegen,
opdat wij Uw gezicht
en Uw heerlijke licht
eeuwig mogen aanschouwen!*

We lezen bij Lucas, hoe er sprake is van een engel bij de herders in het veld van Efrata tussen Bethlehem en Jeruzalem. En wat zegt de engel? 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat grote vreugde betekent voor heel het volk: vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de Messias, de Heer.'

Het klinkt als een klarenstoot van onoverzienbare kracht. Daarom moeten kerkklokken beieren dat het een lieve lust is. Om iets van het overweldigend mooie uit de eerste Kerstnacht te laten weerklinken. Want Kerst is: het Licht overwint en verdrijft de duisternis. En dat licht mag steeds opnieuw doorbreken bij ons allen. Zingt het maar uit!

V REJOICE

Sing unto God - G.F. Händel (1685-1759) ('*Judas Maccabaeus*')

Sing unto God and high affections raise,
to crown this conquest with unmeasured praise!

*Zing tot God in diepe genegenheid
om deze overwinning onmetelijk te prijzen!*

Mirabile Dictu - S.J. Manning (b. 1963) ('*Manchester Carols*')

Ring out, ring out the city bell,
so wonderful to tell.
Sing out, sing out, the Christmas Tale: Mirabile dictu.
It holds, it holds us in its spell, so wonderful to tell.
The old, the gold, the Christmas Tale: Mirabile dictu.

*Luid de klokken! Verkondig het overal!
te wonderlijk om van te spreken.
Zing het uit! Het kerstverhaal. Mirabile dictu.
Het oude kerstverhaal blijft ons boeien en is haast
te wonderlijk om van te spreken. Mirabile dictu.*

Our joy, our joy it cannot quell, so wonderful to tell.
Tell a boy, a girl, the Christmas Tale: Mirabile dictu.

*Onze blijdschap kan niet op. Vertel het aan
een jongen, een meisje. Het kerstverhaal. Wonderlijk.*

A gift we cannot buy or sell, so wonderful to tell.
Uplift, uplift, the Christmas Tale: Mirabile dictu.

*Een geschenk dat we niet kunnen kopen of verkopen
het kerstverhaal tilt ons boven onszelf uit. Wonderlijk.*

We wish, we wish to say it well,
so wonderful to tell.
For rich, for poor, the Christmas Tale: Mirabile dictu.

*We willen het kerstverhaal goed dóórgeven
zo wonderlijk om van te spreken.
Het kerstverhaal is voor rijk en arm. Wonderlijk.*

Ring out, ring out the city bell,

Luid de klokken! Verkondig het overal!

so wonderful to tell.
Sing out, sing out, the Christmas Tale: Mirabile dictu.

*te wonderlijk om van te spreken.
Zing het uit! Het kerstverhaal. Wonderlijk.*

Rejoice And Be Merry - arr. J. Rutter (b. 1945) (*traditional: A Gallery Carol, from an old Church Gallery Book, 1913*)

Rejoice and be merry in songs and in mirth!
O praise our Redeemer; all mortals on earth!
For this is the birthday of Jesus our King,
Who brought us salvation, His praises we'll sing!

*Verheug je en wees vrolijk met liederen en vrolijkheid
O prijs onze Verlosser, alle mensen op aarde!
Want dit is de geboortedag van Jezus onze Koning,
Die ons redding bracht, Hem zullen we prijzen!*

A heavenly vision appeared in the sky;
Vast numbers of angels the shepherds did spy,
proclaiming the birthday of Jesus our King,
Who brought us salvation, His praises we'll sing!

*A hemels visioen verscheen in de lucht.
De herders zagen een grote menigte engelen,
die de geboorte verkondigden van Jezus onze Koning.
Die ons redding bracht, Hem zullen we prijzen!*

Likewise a bright star in the sky did appear,
which led the wise men from the East to draw near;
They found the Messiah, sweet Jesus our King,
who brought us salvation, His praises we'll sing!

*Evenzo verscheen er een heldere ster aan de hemel
die de wijzen uit het Oosten dichterbij leidde;
zij vonden de Messias, Jezus onze Koning,
Die ons redding bracht, Hem zullen we prijzen!*

And when they were come, they their treasures unfold
and unto him offered myrrh, incense and gold.
So blessed for ever be Jesus our King,
Who brought us salvation, His praises we'll sing!

*En toen ze aankwamen, pakten ze hun geschenken uit
en boden hem mirre, wierook en goud aan.
Daarom, voor altijd gezegend zij Jezus onze Koning,
Die ons redding bracht, Hem zullen we prijzen!*

When in our Music God is Glorified - Ch.V. Stanford (1852-1924)/**arr. Mary McDonald** (b. 1956)

Alleluia!
When in our music God is glorified,
and adoration leaves no room for pride,
it is as though the whole creation cried: Alleluia!
How often, making music, we have found
a new dimension in the world of sound,
as worship moved us to a more profound Alleluia!
So has the church in spoken word and song,
in faith and love, through centuries of wrong,
borne witness to the truth in every tongue: Alleluia!
Praise Him with the trumpet.
Praise Him with strings.
Praise Him with cymbal.
Praise Him with singing.
Let all with breath praise God!
Let every instrument be tuned for praise!
Let all rejoice who have a voice to raise!
And may God give us faith to sing always:
Alleluia! Amen!

*Halleluja!
Wanneer we in ons musiceren God prijzen
en aanbedding geen ruimte laat voor trots,
is het of heel de schepping juicht: Halleluja!
Hoe vaak ontdekten we, in het musiceren
een diepere intentie in de wereld van klank,
aanbedding bracht ons tot een intenser Halleluja!
Zo heeft de kerk in liturgie en liederen,
in geloof en liefde, door onrecht heen
in elke taal getuigd van deze waarheid: Halleluja!
Prijs Hem met trompetgeschal.
Prijs Hem met snarenspeel.
Prijs Hem met de cymbaal.
Prijs Hem met zingen.
Laat alles wat adem heeft God prijzen!
Stem elk instrument tot lofprijzen!
Laat iedereen zich verheugen die kan zingen!
Dat Hij ons geloof geeft te blijven zingen:
Halleluja! Amen!*

Sluiting

We hebben vanavond en zo al 25 jaar inspiratie mogen ontvangen.

Heel hartelijk dank voor uw aanwezigheid! In het bijzonder dank aan alle medewerkers, voor en achter de schermen

(Applaus - afhankelijk van of het applaus al eerder geklonken heeft...)

Met hen wens ik u toe dat u in deze advents- en kersttijd de glans van de muziek van deze avond over het wonder van Kerst kunt meenemen en vasthouden. Alle goeds en wel thuis.

Ik hoop ook, dat de prachtige muziek van vanavond ons helpt **alert te blijven op de boodschap van Advent en Kerst**. Dat het Kind van Kerst niet tevergeefs gekomen is.

Thanks for joining us tonight, Dank, dat u ons vanavond vergezelde, in de geest van Kerst. God zegene ons allen!

* *encore* = lied 3 **God Bless Us Everyone** - A. Silvestri (b. 1950) (A Christmas Carol)

Thanks for joining us tonight,
in the Christmas spirit. ....
Gifts abound here great and small
joyously we feel it.
Blessings sent us from above
guide us on our way.
We raise our voice as we rejoice
bow our head and pray.
A miracle has just begun.
God bless us everyone!
To the voices no one hears
we have come to find you,
with your laughter and your tears
goodness, hope and virtue.
Father, mother, daughter, son
each a treasure be
one candle's light dispels the night.
Now our eyes can see
burning brighter than the sun .
God bless us everyone!
A miracle has just begun.
God bless us everyone!
Come together one and all
in the Christma spirit.
Gifts abound here great and small
joyously we feel it
Father, mother, daughter, son
each a treasure be
one candle's light dispels the night.
Now our eyes can see
burning brighter than the sun .
God bless us everyone!
A miracle has just begun.
God bless us everyone!

Dank, dat u ons vanavond vergezeld,
in de Kerstsfeer.
Geschenken in overvloed, groot en klein
vrolijk kijken we er naar uit.
Zegeningen ons van Boven gezonden
wijzen ons de weg.
Wij verheffen onze stem met blijdschap
buigen ons hoofd en bidden.
Een wonder heeft zich voorgedaan.
God zegen(e) ons allen!
Aan de stem die niemand hoort
wij hebben je gevonden
met jouw blijdschap en jouw verdriet
goedheid, hoop en deugd.
Vader, moeder, dochter, zoon
ieder een kostbare schat
het licht van één kaars verdrijft de nacht.
Nu stralen onze ogen
meer helderder dan de zon.
God zegen(e) ons allen!
een Wonder heeft zich voorgedaan.
God zegen(e) ons allen!
Kom bijéén, iedereen
in de geest van Kerst.
Geschenken in overvloed, groot en klein
vrolijk kijken we er naar uit.
Vader, moeder, dochter, zoon
ieder een kostbare schat
het licht van één kaars verdrijft de nacht.
Nu stralen onze ogen
meer helderder dan de zon.
God zegen(e) ons allen!
Een wonder heeft zich voorgedaan.
God zegen(e) ons allen!